

A close-up, high-contrast photograph of a wolf's face, focusing on its intense yellow eye. The fur is dark and textured, with the eye being the central point of focus.

Ulven

Faglig læsning & faglig skrivning
om dyrene fra Naturama

Rød tekst

Ulven kommer...

Ulven er et fascinerende rovdyr, der har levet i naturen i tusinder af år. Den er kendt for sin stærke flokmentalitet og sin evne til at tilpasse sig forskellige miljøer. Her kan du læse mere om ulvens levevis og de udfordringer, den står overfor.

Videnskabelig klassifikation:

Klasse: Mammalia (Pattedyr)

Orden: Carnivora (kødædende pattedyr)

Familie: Canidae (Hunde)

Levesteder og fortrukne habitat

Ulven lever i mange forskellige habitater, fra de sibiriske tundraer til bjerge og stepper omkring ækvator. I Europa og Nordamerika findes den ofte i skovområder, men ulve kan også overleve i ørkener og på savanner. De er gode til at tilpasse sig nye levesteder, hvilket har hjulpet dem med at sprede sig over store dele af verden. Den er faktisk så god til at tilpasse sig, at den er det landpattedyr, der har den næststørste naturlige geografiske udbredelse. Ulven har også fundet sin vej tilbage til Danmark, og mange er derfor interesserede i at lære mere om den. Her ser du to eksempler på ulvens forskellige habitater. Hvilken er steppe, og hvilken er tundra?

Foto: Canva.dk

Udseende og levevis

Ulve ligner store hunde og kan veje mellem 30 og 60 kg. De måler typisk mellem 1 meter og 1,5 meter fra snude til halepids.

Ulvens hoved er bredere og kraftigere med en længere snude end hos hunde. Ørene er korte og opretstående. Ulve har lange ben, store poter og en bred hale. De har kraftige kæber og skarpe tænder, der er designet til at flå kød og knuse knogler.

Foto:Canva.dk

Foto: Canva.dk

Størrelsen på ulve varierer dog meget afhængig af, hvor på kloden de lever. Ulve, der lever nordpå, er typisk større og har mere pels, da de skal holde på varmen. Farven på

ulvens pels varierer også i forhold til, hvilket miljø ulven har tilpasset sig. Pelsen kan være grå, brun, sort eller hvid.

Ulve lever i flokke, hvor samarbejde er afgørende. Dette gør dem i stand til at jage større bytte som elge og hjorte, som de ikke kunne nedlægge alene. Flokstrukturen er hierarkisk, hvilket betyder, at der er et ulvepar, der bestemmer i gruppen. Det reducerer konflikter og fremmer samarbejdet ulvene imellem.

Føde

Ulve har en naturlig plads i økosystemet som et toprovdyr. Ulve spiser ofte større dyr som hjorte, elge og vildsvin, men de kan også spise mindre byttedyr som kaniner og fugle.

Foto:Canva.dk

Når byttedyret er stort, jager ulvene ofte sammen i flok for at nedlægge det.

De kan også spise ådsler, altså døde dyr, som andre rovdyr har taget livet af. Ulven er med andre ord ikke kræsen, hvilket også er grunden til dens store geografiske udbredelse.

Ulve spiser ikke hver dag, der går ofte flere dage imellem måltiderne, men så kan en enkelt ulv også spise mere end fem kg ad gangen.

Foto:Canva.dk

Her ser du ulvens yndlingsføde i Danmark. Hvilket dyr er der tale om?

Tilpasninger

Ulven har mange tilpasninger, der gør den til ét af naturens mest effektive rovdyr. Her kan du blive klogere på tre.

Ben: Ulve har lange, stærke ben, der gør dem i stand til at løbe lange distancer med høj hastighed (op til 60 km/t i korte spurter). De kan jage bytte i timevis ved at løbe med lavt energiforbrug, en vigtig egenskab for at nedlægge store dyr.

Pels: Ulven er en mester til at kamuflere sig og gå i ét med det omkringliggende miljø. Pelsens farver varierer afhængigt af, hvilket habitat ulven har tilpasset sig til over tid.

Foto: Canva.dk

Hvor lever jeg?

Udviklede sanser: Ulve har fremragende lugtesans, der kan opdage bytte på flere kilometers afstand. Deres hørelse er ekstremt skarp og kan registrere lyde, vi mennesker ikke kan høre.

Synet er tilpasset til nataktivitet, hvilket gør dem effektive jægere i mørke.

Familie, formering og yngelpleje

Ulvens flokstruktur er stærkt social og fungerer som en tæt familie. Flokken er nøglen til ulvens overlevelse og succes som rovdyr.

Foto: Canva.dk

En ulveflok består typisk af 5-12 medlemmer - en kernefamilie, der består af et dominerende par kaldet alfaparret.

Når alfaparret får unger, hjælper hele flokken med at passe dem. Hunulven er drægtig/gravid i ca. 60-63 dage, og hun føder normalt mellem 1-11 hvalpe i sin ynglehule. Hvalpene bliver født blinde og hjælpeløse, men vokser hurtigt. Når de er omkring otte uger gamle, begynder de at følge flokken, der tager aktiv del i opdragelsen af ulveungerne. Når

ungerne er 1-2 år gamle, bliver de ofte selvstændige. Nogle bliver i flokken, mens andre forlader den for at tilslutte sig en ny flok eller starte deres egen.

Foto: Canva.dk

Trusler

Ulven er ikke en truet dyreart. Men i mange dele af verden er bestanden presset af følgende grunde:

Habitatødelæggelse: Når skove og naturområder bliver omdannet til landbrug, byer eller veje, mister ulve deres levesteder. Mindre plads betyder færre byttedyr og øget risiko for konflikter med mennesker.

Konflikt med mennesket: Ulve jager nogle gange husdyr, når der er mangel på naturlige byttedyr. Dette fører ofte til, at de bliver jaget eller dræbt af landmænd. Frygt og myter om ulve kan føre til unødvendig jagt og forfølgelse. Ulve angriber sjældent mennesker.

Klimaændringer: Påvirker ulvens levesteder, især i nordlige områder, hvor sne og is spiller en vigtig rolle. Ændringer i byttedyrs migration eller antal kan også påvirke ulvens evne til at finde mad.

Ulven spiller en vigtig rolle i naturens økosystem, da den er med til at regulere bestanden af andre dyr. Det er derfor vigtigt at beskytte den og sikre, at den kan leve frit i naturen.

Ulven i det dansk sprog

Ulven indgår i mange idiomer/ordsprog i det danske sprog.

1. En ulv i fåreklæder.
2. Råbe: Ulven kommer – ulven kommer!
3. Man må hyle/tude med de ulve man er iblandt.
4. At sætte ulven til at vogte fårene.
5. At være sulten som en ulv.

Hvad tror du ordsprogene betyder? Slå dem op og forklar dem med dine egne ord.

Hvorfor tror du ulven ofte blive brugt i negative sproglige vendinger?

Derudover tales der ofte om ulvesprog og girafsprog i skolen – især i de mindre klasser.

Hvad er ulvesprog?

Foto: Canva.dk

Vidste du...
Ulven er stamfader til tamhunden. For ca. 15.000 år siden begyndte mennesket at tæmme ulven og bruge den som vagt- og jagthund.

Faktaboks

Vægt: 30-60 kg (kan variere afhængigt af art og region)

Levetid: 6-8 år i naturen, op til 14 år i fangenskab

Levesteder: Skove, tundra, bjerge, ørkener og græsarealer i Nordamerika, Europa, Asien og Mellemøsten

Føde: Kødæder - jager hjorte, elge, bisoner, små pattedyr og kan supplere med bær og frugt

Trusler: Habitatødelæggelse, konflikter med mennesker og klimaændringer

Status: Nogle underarter er truede, men arten som helhed er ikke akut truet

Ordforklaringer

Habitat: Det sted, hvor ulven lever og trives bedst.

Flokmentalitet: At følge flertallet/gruppen, man er i.

Tundra: Store skovløse områder, hvor det ofte ikke regner eller sner. Gennemsnitstemperaturen i den varmeste måned er under 10 grader.

Geografisk udbredelse: Området, ulven lever i.

Stamfader: En forfader til arter, der lever i dag.

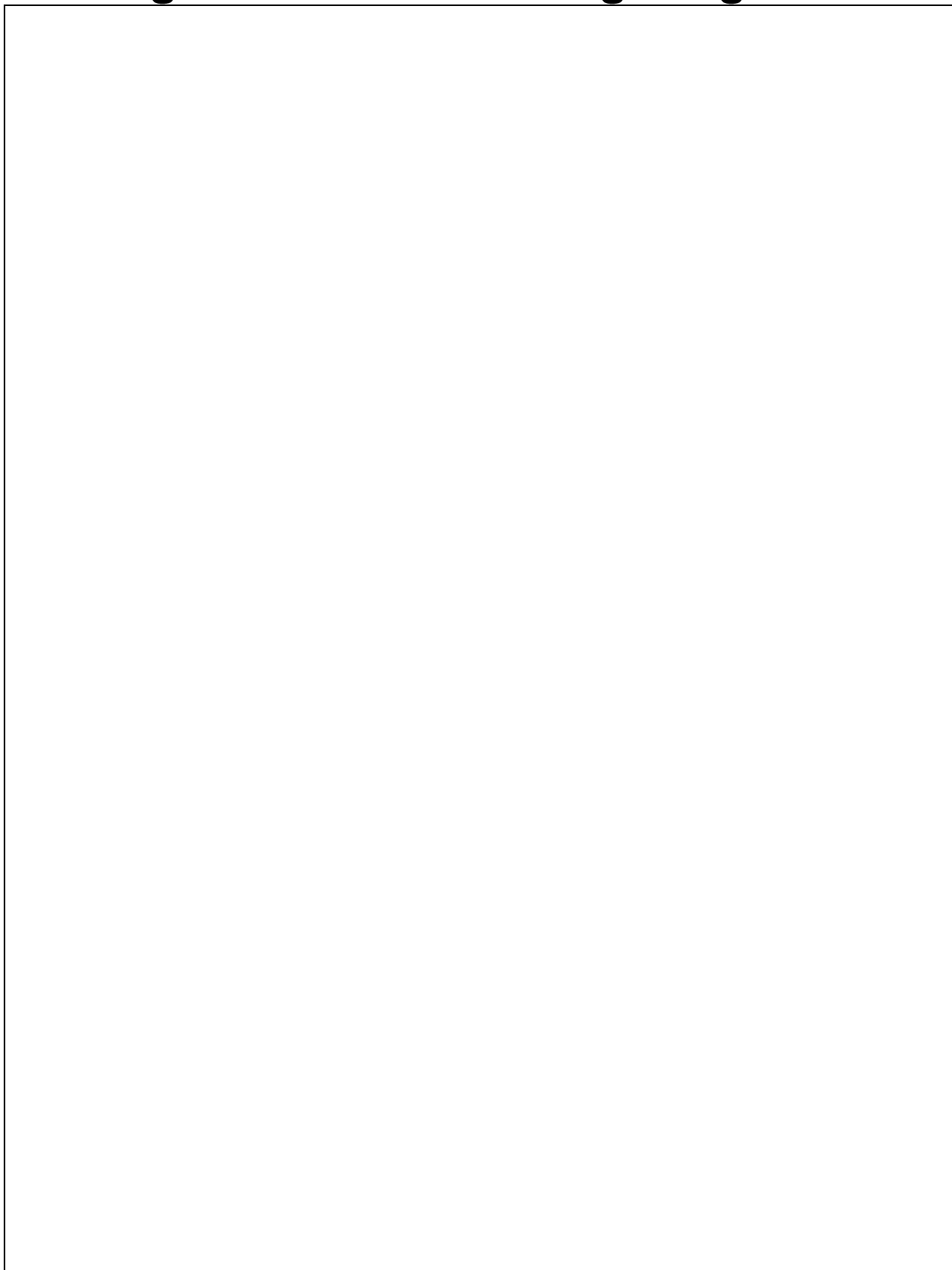
Yngelhule: En hule, hvor ulven får sine unger/hvalpe i.

Migration: Dyrs vandring

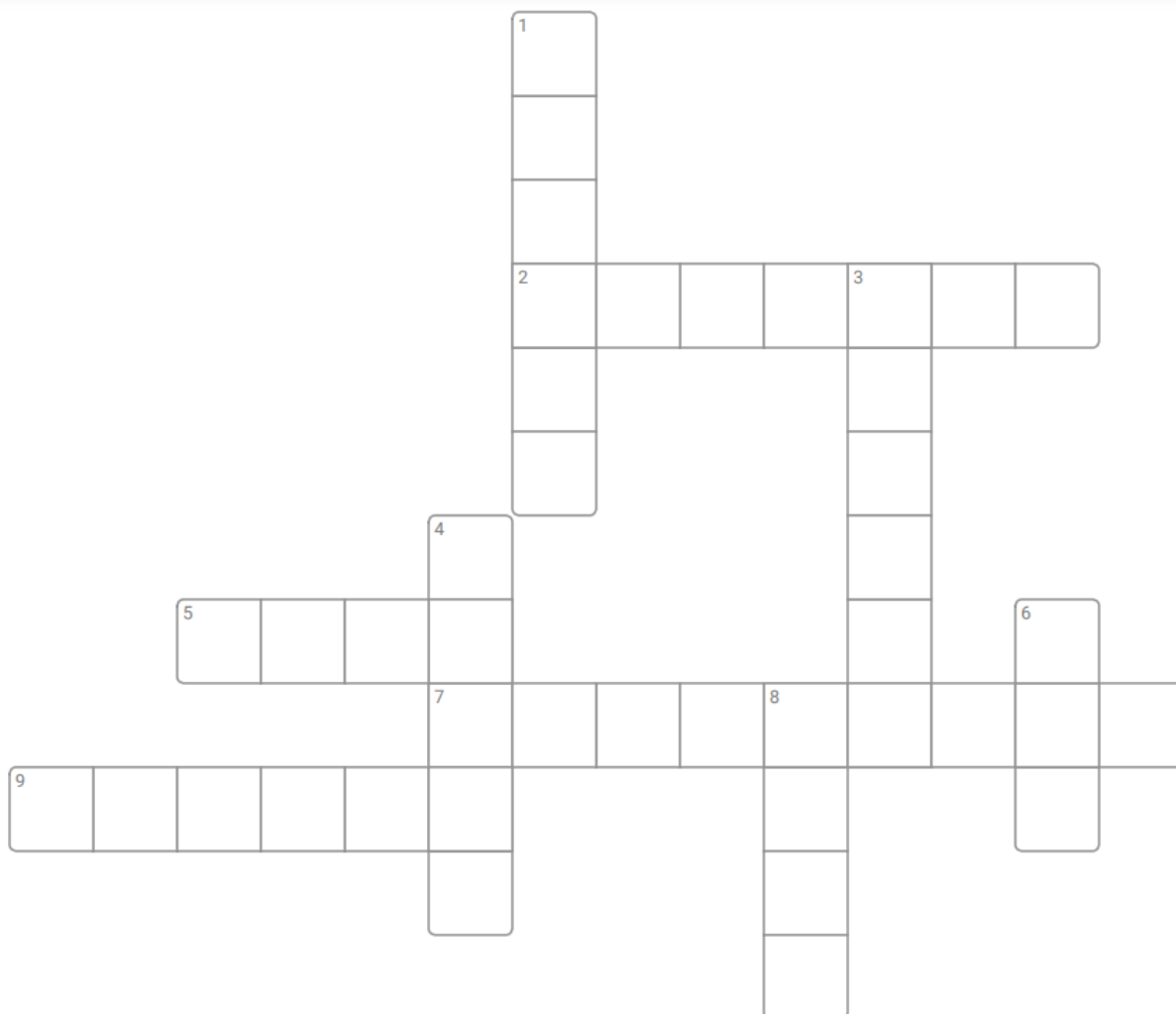
Foto:Canva.dk

Tegn en ulv i dens naturlige omgivelser

Krydsord om ulven

Lodret

1. Er ulven et rovdyr eller byttedyr?
3. Store skovløse områder, hvor det ofte ikke regner eller sner.
4. Ulve er ikke kræsne. De finder og spiser gerne døde dyr. Hvad kaldes et dyr, der er dødt?
6. Er ulven en truet art?
8. Lever ulven i flok eller alene?

Vandret

2. Et andet ord for gravid
5. Hvilken farve har ulven i de arktiske områder
7. En forfader til dyr der lever i dag.
9. Ulvens hvalpe bliver født...?

Nu er det dig

Skriv en sammenhængende faglig tekst, hvor du skriver om ulven. Du skal bruge din tekst til en fremlæggelse om ulven på Naturama.

Din tekst skal indeholde svar på følgende:

1. Hvor bor ulven?
2. Hvordan jager ulven?
3. Beskriv ulvens udseende og særlige tilpasninger til det kolde arktiske klima eller savannen.
4. Formering og yngelpleje - hvordan foregår det?
5. En beskrivelse af de trusler ulven står overfor i dag.
6. Faktaboks der opsummerer vigtige pointer i din tekst.
7. Din tekst skal bakkes op af billeder.

Du må også gerne søge yderligere information på nettet eller biblioteket.